

PM 2015:1 RI (001-1364/2014)

En lag om upphandling av koncessioner (SOU 2014:69)

Remiss från Socialdepartementet

Remisstid den 15 januari 2015

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”En lag om upphandling av koncessioner” (SOU 2014:69) hänvisas till vad som sägs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Socialdepartementet har remitterat ”En lag om upphandling av koncessioner” (SOU 2014:69) till Stockholms stad.

Utredningen lämnar ett förslag till en ny lag om upphandling av koncessioner, LUK. Förslaget bygger på Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU av den 26 februari 2014 om tilldelning av koncessioner. Lagtexten utgör ett så direktivnära genomförande som möjligt. I enlighet med direktivet ger LUK upphandlande myndigheter och enheter en avsevärd flexibilitet när det gäller att organisera förfarandet vid val av koncessionshavare så länge principerna om likabehandling, icke-diskriminering, ömsesidigt erkännande, öppenhet och proportionalitet och bestämmelserna i lagen i övrigt följs. Mycket av det som LUK innehåller motsvarar vad som föreslås gälla också för övriga upphandlingsområden vad avser allmänna principer, uteslutning av leverantörer, val av anbud, och miljöhänsyn och sociala hänsyn samt hänsyn till arbetsrättsliga förhållanden och villkor.

Remissen finns att läsa i sin helhet på [regeringens hemsida](#).

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret välkomnar att det skapas en rättslig ram för upphandling av koncessioner. Kontoret ser positivt på att myndigheter och enheter ges en avsevärd flexibilitet när det gäller att organisera upphandlingarna. Vidare anser stadsledningskontoret att det är positivt att lagen har samma struktur och i vissa avseende samma regleringar som övriga upphandlingslagar eftersom det underlättar upphandlingsarbetet.

Mina synpunkter

Varje år upphandlar det offentliga Sverige varor och tjänster för drygt 600 miljarder kronor. Bara i Stockholms stad upphandlas årligen varor och tjänster för 11 miljarder. Upphandlingarna har stor betydelse för den offentliga samhällsekonomin och en väl fungerande samhällsservice som tillgodoser medborgarnas berättigade förväntningar. Därför är det viktigt att de regleringar som styr upphandlingar är väl utformade, rättssäkra och tillåter tilldelning baserad på kvaliteten i upphandlade verksamheter och tjänster och inte enbart lägsta pris. Vidare måste det tillåtas att krav ställs på rimliga arbetsvillkor, andra sociala hänsyn samt miljöhänsyn. Offentliga upphandlingar ska inte leda till press nedåt på löner och arbetsmiljö.

Denna remiss berör Genomförandutredningens förslag till en lag om upphandling av koncessioner, LUK. Detta lagförslag är välkommet eftersom det funnits problem med oklarheter i gränsdragningen mellan en tjänstekoncession och ett tjänstekontrakt i gällande lagstiftning vilket har orsakat osäkerhet. Det har också funnits en avsaknad av hur tilldelning av koncessioner ska gå till på unionsnivå. Men den bakgrunden är det positivt att det skapas en rättslig ram för upphandling av koncessioner.

I förslaget lämnas utrymme att vid upphandlingar ta miljöhänsyn och sociala hänsyn m.m. på ett tydligare sätt än vad som redan gäller i dag. Här kunde det lagförslag som tagits fram gått längre i utnyttjandet av utrymmet som upphandlingsdirektiven lämnade när det gäller krav på att upphandlade varor och tjänster ska produceras av leverantörer vars arbetstagare utför arbetena i enlighet med villkor i svenska kollektivavtal. Sådana krav framhålls tyvärr inte särskilt i utredningens förslag till lagtext. I kommande upphandlingslagar bör dessa villkor framhållas. Regeringen har tillsatt en särskild utredare som har i uppgift att analysera hur krav på villkor enligt kollektivavtal kan föras in som uttryckliga bestämmelser i de nya kommande upphandlingslagarna. Vidare ska utredaren analysera hur krav kan ställas på att varor, tjänster och byggtreprenader produceras, tillhandahålls och utförs under sådana förhållanden att ILO:s kärnkonventioner respekteras. Beskedet om denna utredning och utformningen av dess uppdrag är mycket glädjande. Fram till dess att nya regler är på plats kommer vi att fortsätta använda och utveckla vita jobb-modellen. I övrigt hänvisas till stadsledningskontorets synpunkter.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Som svar på remissen ”En lag om upphandling av koncessioner” (SOU 2014:69) hänvisas till vad som sägs i promemorian.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 7 januari 2015

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Remissen, sammanfattning

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

I sitt slutbetänkande redovisar Genomförandeutredningen förslag till en lag om upphandling av koncessioner, LUK. Lagen förslås träda ikraft den 1 april 2016. Förslaget bygger på Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/23/EU av den 26 februari 2014 om tilldelning av koncessioner. Lagtexten utgör ett så direktivnära genomförande som möjligt. I enlighet med direktivet ger LUK upphandlande myndigheter och enheter en avsevärd flexibilitet när det gäller att organisera förfarandet vid val av koncessionshavare så länge principerna om likabehandling, icke-diskriminering, ömsesidigt erkännande, öppenhet och proportionalitet och bestämmelserna i lagen i övrigt följs. Mycket av det som LUK innehåller motsvarar vad som föreslås gälla också för övriga upphandlingsområden vad avser allmänna principer, uteslutning av leverantörer, val av anbud, och miljöhänsyn och sociala hänsyn samt hänsyn till arbetsrättsliga förhållanden och villkor. Även reglerna om överprövning, upphandlingsskadeavgift m.m. blir tillämpliga för upphandling av koncessioner. För upphandlingar av koncessioner under tröskelvärdena och upphandlingar av sociala tjänster och andra särskilda tjänster föreslår utredningen endast grundläggande regler.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 december 2014 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret välkomnar att det skapas en rättslig ram för upphandling av koncessioner. Det är positivt att myndigheter och enheter ges en avsevärd flexibilitet när det gäller att organisera upphandlingarna.

Att lagen har samma struktur och i vissa avseende samma regleringar som övriga upphandlingslagar skapar en enhetlighet som underlättar upphandlingsarbetet.

Genom att regelverket kodifierar EU-domstolens praxis vad gäller definitionerna av koncessioner och verksamhetsrisk tydliggörs vad som gäller i dessa frågor.

Med hänsyn till att tröskelvärdet för koncessioner är betydande och då upphandling av koncessioner under tröskelvärdena utgör en viktig del av myndigheters och enheters upphandlingar delar stadsledningskontoret utredningens uppfattning att det finns skäl att reglera även dessa. Eftersom regleringen endast omfattar ett fåtal detaljbestämmelser delar stadsledningskontoret vidare utredningens uppfattning att behovet av särskilda bestämmelser om direktupphandlingar är begränsat. Det är däremot svårförståeligt vad utredningen menar med att om en upphandlande myndighet eller enhet önskar tillämpa särskilda direktupphandlingsregler är den hänvisad till att utforma kontraktet så att det inte faller inom

tillämpningsområdet för LUK utan enbart inom tillämpningsområdet för LOU, LUF eller LUFS.

Även i ett annat avseende är betänkandet svårförståeligt och det gäller regleringen av forsknings- och utvecklingstjänster. Utredningen konstaterar att den föreslagna regleringen står i strid med definitionen av koncessioner men förordar den ändå med hänvisning till att det finns ett betydande värde i att motsvarande bestämmelser i de olika upphandlingsdirektiven i så stor utsträckning som möjligt genomförs och utformas på ett liknande sätt och placeras i motsvarande avsnitt i lagarna. Att införa en reglering som strider mot definitionen av koncessioner anser stadsledningskontoret vara en märklig lagstiftningsteknik.